

DOI: 10.35774/app2021.01.088
УДК 347.628.42

Валентин Лучковський,
аспірант Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4965-7711>

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗМІСТ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ ЖІНКИ ТА ЧОЛОВІКА, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ ОДНІЄЮ СІМ'ЄЮ БЕЗ РЕЄСТРАЦІЇ ШЛЮБУ

В науковій статті на підставі доктринальних джерел та діючого сімейного законодавства досліджено зміст прав та обов'язків жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу (фактичне подружжя). В результаті проведеного наукового дослідження автор дійшов висновку про те, що права, які виникають із фактичних шлюбних відносин у сімейному праві у фактичного подружжя, в цілому близькі до прав подружжя у зареєстрованому шлюбі, однак лише в частині спільності набутого у фактичному шлюбі майна, спільних прав як батьків щодо дитини, права на утримання і на усиновлення дитини. Договором фактичного подружжя може передбачатися інший правовий режим такого майна, зокрема у формі спільної часткової власності або особистої приватної власності фактичного подружжя, бути розширено перелік підстав для виникнення аліментних зобов'язань, а також детальніше визначити порядок їх виконання фактичним подружжям. Також фактичне подружжя має особисті немайнові права, аналогічні правам та обов'язкам подружжя у зареєстрованому шлюбі, крім права на зміну прізвища.

Ключові слова: права, обов'язки, фактичний шлюб, утримання, спільна сумісна власність.

Лучковский В. В.

К вопросу о содержании прав и обязанностей женщины и мужчины, которые проживают одной семьей без регистрации брака

В научной статье на основании доктринальных источников и действующего семейного законодательства исследовано содержание прав и обязанностей женщины и мужчины, которые проживают одной семьей без регистрации брака (фактических супругов). В результате проведенного научного исследования автор приходит к выводу о том, что права, возникающие из фактических брачных отношений в семейном праве у фактических супругов, в целом близки к правам супругов в зарегистрированном браке, но только в части общности приобретенного в фактическом браке имущества, общих прав как родителей в отношении ребенка, права на содержание и на усыновление ребенка. Договором фактических супругов может предусматриваться иной правовой режим такого имущества, в том числе в форме общей долевой собственности или личной частной собственности фактических супругов, быть расширен перечень оснований для возникновения алиментных обязательств, а также подробнее определен порядок их выполнения фактическими супругами. Также фактические супруги имеют личные неимущественные права, аналогичные правам и обязанностям супругов в зарегистрированном, кроме права на изменение фамилии.

Ключевые слова: права, обязанности, фактический брак, содержание, общая совместная собственность.

Luchkovskiy V. V.

On the question of the rights and obligations of a woman and a man who live with one family without registration of marriage

The scientific article examines the content of the rights and responsibilities of a woman and a man living in the same family without registration of marriage (de facto marriage) on the basis of doctrinal sources and current family law. As a result of scientific research, the author concluded that the rights arising from the actual marital relationship in the family law of the de facto spouse are generally similar to the rights of the spouses in a registered marriage, but only in part of the common property acquired in the de facto marriage, joint rights as parents over the child, the right to maintenance and adoption. An agreement between a woman and a man living in the same family but not in a registered marriage with each other or in any other marriage, regarding the definition of their property rights and obligations and the legal regime of jointly acquired property, may provide for another legal regime of such property, in particular in the form of joint partial ownership or personal private ownership of the actual spouse. The de facto spouse has the right to enter into an agreement on maintenance in the actual marital relationship, in which to expand the list of grounds for the occurrence of maintenance obligations, as well as to determine in more detail the procedure for their performance by

© Валентин Лучковський, 2021

the de facto spouses. Also, the de facto spouse has personal inalienable rights similar to the rights and responsibilities of the spouses in a registered marriage, including: the right to motherhood and fatherhood, respect for their individuality, physical and spiritual development, education, manifestation of their abilities, creating conditions for work and leisure, the division of responsibilities and joint resolution of family life, freedom and personal integrity, the duty to care for the family, but formally they are not defined at the level of family law as such that belong to the actual spouse. At the same time, the de facto spouse has the right to change the surname on general grounds, and not in the manner prescribed by the Family Code of Ukraine.

Keywords: rights, responsibilities, de facto marriage, maintenance, joint ownership.

Постановка проблеми. Новий Сімейний кодекс України (надалі по тексту – СК України) закріпив у ч. 1 ст. 21 поняття шлюбу: «Шлюбом є сімейний союз чоловіка та жінки, зареєстрований у державному органі реєстрації актів громадського стану» [9]. Тобто єдиною можливою формою шлюбу, що визнається законом, є цивільний шлюб, бо, як вказує ст. 21 СК України у ч. 3 «релігійний обряд шлюбу не є підставою для виникнення у чоловіка і жінки прав та обов'язків, які надаються шлюбом». У ч. 2 ст. 21 СК України закріплено: «Проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу не є підставою для виникнення у них шлюбних прав та обов'язків» [9, с. 149]. Незважаючи на те, що СК України визначив, яку форму сімейного життя чоловіка та жінки слід вважати єдиною можливою, у деяких правових питаннях він урівнює зареєстрований шлюб та незареєстрований. Як зазначає І. В. Апопій, фактичні шлюбні відносини є дуже поширеною формою організації сімейного життя чоловіка та жінки в рамках реалізації права жінки та чоловіка на особисту свободу [2]. У зв'язку із цим, тематика визначення прав обов'язків жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу є актуальною і потребує наукового дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями поняття, ознак та змісту фактичних шлюбних відносин, правових наслідків фактичного шлюбу і його наукове дослідження внесли такі науковці, як Н. С. Андреева, І. В. Апопій, М. І. Байрачна, В. А. Ватрас, О. І. Грічук, І. В. Злотник, Т. С. Кириченко, І. О. Косарева, О. Ю. Косова, А. О. Овчатова-Редько, О. В. Розгон, З. В. Ромовська, О. І. Сафончик, А. В. Слепакова, Н. М. Тарусіна, О. А. Теличко та інші науковці. В той же час, комплексного дослідження змісту прав та обов'язків фактичного подружжя відповідно до сімейного права України не здійснювалося.

Метою статті є визначення на підставі доктринальних джерел та діючого сімейного законодавства змісту прав та обов'язків жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як вже зазначалося у ч. 2 ст. 21 СК України закріплено: «Проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу не є підставою для виникнення у них шлюбних прав та обов'язків». Разом із тим, особи, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах, мають взаємні права та обов'язки майнового та немайнового характеру, які визначають їх статус як фактичного подружжя, а у випадках наявності у них спільних дітей – права та обов'язки щодо них як батьків. В науковій літературі по різному визначається правова природа цих прав та обов'язків фактичного подружжя. Так, як зазначає І. В. Жилінкова, майнові права та обов'язки жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю, збігаються із майновими правами та обов'язками подружжя, однак в той же час вказує, що фактичне подружжя не набуває прав та обов'язків подружжя, а набуває особливі права та обов'язки [10, с. 87]. М. І. Байрачна вказує, що жінку та чоловіка, які проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою, пов'язує не весь комплекс подружніх прав та обов'язків, а тільки деякі з них [3, с. 45]. Так, науковцем умовно поділені права та обов'язки між подружжям та між особами, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах, а саме подружжю характерні особисті немайнові та майнові права та обов'язки, а для осіб, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах тільки права та обов'язки майнового характеру [3, с. 52]. З іншого боку, як зазначає О. І. Сафончик, що стосується особистих немайнових прав, то відмінностей між зареєстрованим і незареєстрованим шлюбом небагато. І в першому, і в другому разі чоловікові й жінці гарантовані рівні права і можливості відповідно до основних прав і свобод людини [8, с. 341]. С. Я. Фурса також зазначає, що попри законодавче положення ч. 2 ст. 21 СК України, що проживання жінки та чоловіка однією сім'єю не є підставою для у них виникнення прав та обов'язків подружжя, однак виходячи із положень ст. ст. 74 та 91 СК України фактичне подружжя та подружжя у зареєстрованому шлюбі фактично зрівняне у майнових правах [11, с. 96–97]. На цьому ж зазначає також І. В. Апопій [2]. З іншого боку, З. В. Ромовська зазначає, що надання жінці та чоловікові, які спільно проживають, але без шлюбу, права спільної сумісної власності на набуте ними майно, а також за наявності визначених у законі підстав права на утримання не означає надання їм правового статусу подружжя, оскільки підставами для виникнення цих прав є не укладення шлюбу, а проживання однією сім'єю [7, с. 46]. Таким чином, хоча СК

України не визнає шлюбом фактичні шлюбні відносини, він наділяє фактичне подружжя рядом майнових прав та обов'язків, які мають подружжя у зареєстрованому шлюбі.

Зокрема, відповідно до ст. 74 СК України, якщо чоловік та жінка проживають однією сім'єю, але не одружені між собою, майно, набуте ними під час спільного проживання, належить їм на праві спільної сумісної власності, якщо інше не встановлено письмовим договором між ними». Аналогічно жінка і чоловік, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах мають право на утримання (ст. 91 СК України).

Фактичне подружжя має такі ж права, як і зареєстроване подружжя, на володіння, користування та розпорядження майном, яке належить їм на праві спільної сумісної власності. При цьому, диспозиція ст. 74 СК України виписана таким чином, що фактичне подружжя має ті ж права та обов'язки щодо спільно набутого майна, що і подружжя, включаючи положення про те, що кожна річ, набута цими особами за час спільного проживання, крім речей індивідуального користування, є об'єктом права спільної сумісної власності. В той же час, в СК України нечітко виписані права фактичного подружжя стосовно розпорядження майном, передбаченого ст. 65 СК України в частині здійснення його за взаємною згодою, а щодо укладення одним із подружжя договорів, які потребують нотаріального посвідчення і (або) державної реєстрації, а також договорів стосовно цінного майна – необхідності подання письмової згоди другого з подружжя [6, с. 168; 10, с. 253]. Фактично до моменту встановлення факту спільного проживання осіб однією сім'єю без реєстрації шлюбу судом майно фактичному подружжю належить на праві спільної часткової власності [6, с. 170], а згода одного із фактичного подружжя на укладення іншим із фактичного подружжя договорів щодо розпорядження спільним майном не потребується [6, с. 171].

Крім того, на відміну від подружжя, особи, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах не можуть укласти між собою шлюбний договір, однак можуть врегулювати свої майнові відносини в іншому договорі [6, с. 173], в якому можуть урегулювати питання володіння, користування та розпорядження майном, режим спільної часткової власності на окремі предмети, порядок їх використання під час спільного проживання та приналежність речей після припинення фактичних відносин [4, с. 115]. Якщо виходити із змісту диспозиції ч. 1 ст. 74 СК України, договір жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю, але не перебувають у зареєстрованому шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, щодо визначення їх майнових прав та обов'язків та правового режиму спільно набутого майна, може передбачати інший правовий режим такого майна, зокрема у формі спільної часткової власності або особистої приватної власності фактичного подружжя. При цьому, на такий договір не поширюються обмеження, які стосуються шлюбного договору і він може не передбачати рівності фактичного подружжя у визначенні часток у набутому майні [10, с. 254]. Як визначено в інформаційному листі Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 грудня 2011 р., встановлення факту проживання чоловіка та жінки однією сім'єю, так і встановлення належності їм майна на праві спільної сумісної власності на підставі статті 74 СК України пов'язується з набранням законної сили рішенням суду, яким такі юридичні факти встановлені. Аналогічною є позиція Верховного Суду України. Виходячи із тлумачення цієї правової позиції, можна зробити висновок, що в судовій практиці основною є позиція, відповідно до якої спільна сумісна власність у чоловіка та жінки, що проживають однією сім'єю, виникає лише після набуття законної сили рішенням суду, яким встановлено відповідний факт [1, с. 13–14].

Як зазначає М. І. Байрачна, особи, які перебувають у зареєстрованому шлюбі, їх права захищаються законом, і вони можуть при виникненні питань щодо поділу майна вирішити його як за взаємною домовленістю (добровільний порядок), так і в судовому порядку. В судовому порядку, достатнім доказом спільно нажитого майна, буде факт укладення шлюбу. Щодо осіб, які проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою, то таким особам краще укласти договір, в якому визначити взаємні майнові права та обов'язки щодо спільно нажитого майна. Також в цьому договорі, на наш погляд, можна прописати і немайнові права та обов'язки. Якщо такий договір буде укладено зазначеними особами, то в майбутньому не виникне спірних питань майнового характеру щодо спільно нажитого майна, або якщо і виникнуть, їх буде легше доводити в судовому порядку. З укладеним договором, можна вести мову про схожість фактичних шлюбних правовідносин з шлюбними правовідносинами [3, с. 49].

Якщо говорити про взаємні аліментні зобов'язання фактичного подружжя, то в цілому вони відповідають відповідним зобов'язанням подружжя у зареєстрованому шлюбі, зокрема у випадках, визначених ст. 76, ч. 2–4 ст. 84, ст. ст. 86 і 88 СК України, в тому числі у випадках, якщо після припинення фактичних шлюбних відносин особа стала непрацездатною до розірвання шлюбу або протягом одного року від дня розірвання шлюбу і потребує матеріальної допомоги і якщо її колишній фактичний подружжя може надавати матеріальну допомогу; якщо вона стала особою з інвалідністю після спливу одного року від дня припи-

нення фактичних шлюбних відносин, якщо її інвалідність була результатом протиправної поведінки щодо неї колишнього фактичного подружжя під час фактичних шлюбних відносин; якщо на момент припинення фактичних шлюбних відносин особі до досягнення встановленого законом пенсійного віку залишилося не більш як п'ять років, вона, вона має право на утримання після досягнення цього пенсійного віку, за умови, що у фактичних шлюбних відносинах вони спільно перебували не менш як десять років; якщо у зв'язку з вихованням дитини, веденням домашнього господарства, піклуванням про членів сім'ї, хворобою або іншими обставинами, що мають істотне значення, один із фактичного подружжя не мав можливості одержати освіту, працювати, зайняти відповідну посаду, якщо її колишній фактичний подружжя може надавати матеріальну допомогу – в таких випадках аліментні зобов'язання діятимуть протягом трьох років з моменту припинення фактичних шлюбних відносин. Також аліментні зобов'язання виникають щодо колишнього фактичного подружжя, з яким проживає дитина віком до трьох років, а у разі, якщо дитина має вади фізичного або психічного розвитку – до шести років, щодо колишнього фактичного подружжя, з яким проживає дитина з інвалідністю, яка не може обходитися без постійного стороннього догляду а також щодо особи, яка є вагітною. В той же час, як зазначається в науковій літературі, аліментні зобов'язання у випадках, передбачених ч.ч. 3 і 4 ст. 76 СК України для фактичного подружжя не виникають [2, с. 150]. З іншого боку, фактичне подружжя вправі укласти договір про утримання у фактичних шлюбних відносинах, в якому розширити перелік підстав для виникнення аліментних зобов'язань, а також детальніше визначити порядок їх виконання фактичним подружжям [5, с. 160].

Також фактичне подружжя має рівні права як батьків дитини порівняно із правами батьків дитини, народженої у зареєстрованому шлюбі (ст. ст. 141 і 142 СК України), на усиновлення дитини (ч. 4 ст. 211 СК України).

З іншого боку, особи, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах мають дещо інші особисті немайнові права, пов'язані із реалізацією свого правового статусу як фактичного подружжя та батьків дитини.

Так, відповідно до ст. 125 СК України якщо мати та батько дитини не перебувають у шлюбі між собою, походження дитини від матері визначається на підставі документа закладу охорони здоров'я про народження нею дитини, а походження дитини від батька визначається спільною заявою матері та батька дитини або за рішенням суду. З іншого боку, за умови наявності у батька і матері дитини зареєстрованого шлюбу вважається, що дитина походить від подружжя, навіть якщо дитина народилася протягом десяти місяців після припинення шлюбу [9]. Як зазначає І. В. Жилінкова, хоча формально фактичне подружжя не набуває особистих взаємних прав та обов'язків подружжя, передбачених ст. 49–56 СК України, немає підстав вважати, що учасники такого сімейного союзу не набувають права на материнство та батьківство, на повагу до своєї індивідуальності, своїх звичок та уподобань, на фізичний та духовний розвиток, на здобуття освіти, прояв своїх здібностей, на створення умов для праці та відпочинку, на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань життя сім'ї, на свободу та особисту недоторканність, обов'язок піклуватися про побудову сімейних відносин між собою та іншими членами сім'ї на почуттях взаємної любові, поваги, дружби, взаємодопомоги, утверджувати в сім'ї повагу до матері та батька, спільно дбати про матеріальне забезпечення сім'ї. Особи, які проживають однією сім'єю без шлюбу, не можуть набувати лише права на зміну прізвища [10, с. 87–88]. З іншого боку, фактичне подружжя може змінити своє прізвище не в порядку, визначеному ст. 53 СК України, а на загальних підставах [2, с. 149].

Висновки. Права, які виникають із фактичних шлюбних відносин у сімейному праві у осіб, які проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, в цілому близькі до прав подружжя у зареєстрованому шлюбі, однак лише в частині спільності набутого у фактичному шлюбі майна, спільних прав як батьків щодо дитини, права на утримання і на усиновлення дитини. Договір жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю, але не перебувають у зареєстрованому шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, щодо визначення їх майнових прав та обов'язків та правового режиму спільно набутого майна, може передбачати інший правовий режим такого майна, зокрема у формі спільної часткової власності або особистої приватної власності фактичного подружжя. Фактичне подружжя вправі укласти договір про утримання у фактичних шлюбних відносинах, в якому розширити перелік підстав для виникнення аліментних зобов'язань, а також детальніше визначити порядок їх виконання фактичним подружжям. Також фактичне подружжя має особисті немайнові права, аналогічні правам та обов'язкам подружжя у зареєстрованому шлюбі, в тому числі: права на материнство та батьківство, на повагу до своєї індивідуальності, на фізичний та духовний розвиток, на здобуття освіти, прояв своїх здібностей, на створення умов для праці та відпочинку, на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань

життя сім'ї, на свободу та особисту недоторканність, обов'язок піклуватися про сім'ю, однак формально вони не визначені на рівні сімейного законодавства, як такі, що належать фактичному подружжю. В той же час, фактичне подружжя має право на зміну прізвища на загальних підставах, а не в порядку, визначеному СК України.

Список використаних джерел

1. Андреева Н. С., Красицька Л. В. Правовий режим майна жінки та чоловіка, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ*. 2014. Том 1, № 6. С. 11-16.
2. Апопій І. В. Сімейне право: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 360 с.
3. Байрачна М. І. Права та обов'язки подружжя за Сімейним кодексом України. Дис. докт.філ. в галузі знань 081 «Право». Харків, 2020. 193 с.
4. Івашкова Т. О. До питання правових наслідків перебування у фактичних шлюбних відносинах. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. № 2. 2011. С. 110-117.
5. Розгон О. В. Договори у сімейному праві України: монографія. Київ: Ін Юре, 2018. 301 с.
6. Розгон О. Правовий режим майна осіб, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2016. № 5 (89). Жовтень. С. 164-173.
7. Ромовська З. В. Сімейний кодекс України: науково-практичний коментар. К.: Правова єдність, 2009. 432 с.
8. Сафончик О. І. Шлюбні правовідносини в Україні: теорія і практика: дис. ... докт.юр.наук. спец.: 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Одеса, 2018. 480 с.
9. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року (редакція від 28.08.2018 р.). *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-14> (дата звернення: 28.01.2021).
10. Сімейний кодекс України: науково-практичний коментар / за ред. І. В. Жилінкової. Харків: Ксилон, 2008. 855 с.
11. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. За заг. ред. С. Я. Фурси. Київ: Видавець Фурса С. Я.; КНТ, 2008. 1248 с.

References

1. Andrieieva, N. S. & Krasyska, L. V. (2014). Pravovyi rezhym maina zhinky ta cholovika, yaki perebuvali u faktychnykh shliubnykh vidnosynakh [Legal regime of property of a woman and a man who are in a de facto marital relationship]. *Visnyk studentskoho naukovoho tovarystva DonNU – Bulletin of the Student Scientific Society of DonNU*, 1(6), 11-16 [in Ukrainian].
2. Apopii, I. V. (2011). *Simeine pravo: navchalnyi posibnyk [Family law: a textbook]*. Kyiv: Tsentri uchbovoi literatury [in Ukrainian].
3. Bairachna, M. I. (2020). *Prava ta oboviazky podruzzhzia za Simeinym kodeksom Ukrainy [Rights and responsibilities of spouses under the Family Code of Ukraine]*. Doctor's thesis. Kharkiv [in Ukrainian].
4. Ivashkova, T. O. (2011). Do pytannia pravovykh naslidkiv perebuвання u faktychnykh shliubnykh vidnosynakh [On the question of legal consequences of being in actual marital relations]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav – Scientific Bulletin of Lviv State University of Internal Affairs*, 2, 110-117 [in Ukrainian].
5. Rozghon, O. V. (2018). *Dohovory u simeinomu pravi Ukrainy: monohrafiia [Contracts in family law of Ukraine: monograph]*. Kyiv: In Yure, 2018 [in Ukrainian].
6. Rozghon, O. (2016). Pravovyi rezhym maina osib, yaki prozhyvaiut odniieiu simieiu bez reiestratsii shliubu [Legal regime of property of persons living in one family without marriage registration]. *Mala entsyklopediia notariusa – A small encyclopedia of a notary*, 5 (89), October, 164-173 [in Ukrainian].
7. Romovska, Z. V. (2009). *Simeinyi kodeks Ukrainy: nauково-praktychnyi komentar [Family Code of Ukraine: scientific and practical commentary]*. Kyiv: Pravova yednist [in Ukrainian].
8. Safonchik, O. I. (2018). *Shliubni pravovidnosyny v Ukraini: teoriia i praktyka [Marital relations in Ukraine: theory and practice]*. Doctor's thesis. Odesa [in Ukrainian].
9. Simeinyi kodeks Ukrainy vid 10 sichnia 2002 roku [Family Code of Ukraine of January 10, 2002]. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy – Verkhovna Rada of Ukraine. Legislation of Ukraine*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-14> [in Ukrainian].

10. Zhylinkova, I. V. (Eds.) (2008). *Simeinyi kodeks Ukrainy: nauково-praktychnyi komentar [Family Code of Ukraine: scientific and practical commentary]*. Kharkiv: Ksylon [in Ukrainian].
11. Fursa Ya. (Eds.) (2008). *Simeinyi kodeks Ukrainy: Nauково-praktychnyi komentar [Family Code of Ukraine: Scientific and practical commentary]*. Kyiv: Publisher Fursa S. Ya. ; KNT [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.02.2021.